

Homenatge a Figueres, la primera ciutat republicana

Un grup de set historiadors ha posat al dia les seves recerques sobre història local i general per fer un homenatge a la primera ciutat republicana catalana, Figueres. L'homenatge consisteix en una exposició municipal, muntada al Museu de l'Empordà sota la direcció de Jaume Santaló (anirà fins a Barcelona) i en un volum il·lustrat, el catàleg *Figueres 1900-1936. Imatge i història de la Catalunya republicana*. Els historiadors són J. M. Fradera, Joan Falgueras, Àngel Duarte, Enric Pujol, Jordi Pla, Alfons Roero i Josep M. Bernils. Els que s'ocupen de la ciutat, en fan una detallada radiografia política, cultural, social i urbanística.

Cartell de la Federació Republicana Socialista.

Els historiadors que reflexionen sobre el republicanisme, Duarte i Fradera, en destaquen la "sociabilitat interclassista" com a tret característic. Com és costum en molts historiadors del re-

publicanisme, obliden el paper que hi va tenir la francmaçoneria, en aquesta sociabilitat i en aquest interclassisme, decisiu en el cas de Figueres. L'exemple més patent d'aquest tret republicano-francmaçó és el Casino Menestral Figuerenc, poc tractat en el catàleg. Els organitzadors de l'exposició lamenten ara haver desconegut que quan la preparaven s'enllestia el primer estudi documental del centre, estudi que hauria enriquit el catàleg. Es "El Casino Menestral Figuerenc (1856-1996) vist des del seu arxiu", que acaba de publicar Èrika Serna i Coda al darrer número dels *Annals* de l'Institut d'Estudis Empordanesos, de Figueres. **LI. B.**

Recull de textos sobre l'art de traduir

Una trentena de textos de característiques ben diverses, com epístoles, articles de diari i de diccionari, aforismes, tractats i assaigs, dedicats a reflexionar sobre la traducció configuren el volum *L'art de traduir. Reflexions sobre la traducció al llarg de la història*, que acaba de publicar Eumo Editorial a la Biblioteca de Traducció i Interpretació. El volum, coordinat pels professors universitaris Enric Gallén, Manuel Llanas, Marcel Ortín, Ramon Pinyol i Torrents i Pere Quar, és dividit per èpoques i vol ser un testimoni de les condicions culturals que al llarg de més de vint segles han envoltat l'activitat dels traductors.

L'OPINIÓ DE PERE GIMFERRER

La posteritat d'Espriu

—Fa quinze anys de la desaparició de Salvador Espriu, un poeta i un prosista molt popular i idolatrat al seu temps. Amb motiu d'aquest aniversari, molta gent es queixa que ara es llegeix poc. Hi esteu d'acord, que es llegeix tan poc Salvador Espriu? I per què creieu que passa?

—Vaig honorar-me amb l'amistat de Salvador Espriu, especialment entre els anys 1972 i 1977, tot i que com a lector el seguia des dels començaments dels anys 60. Indubtablement avui es llegeix molt poc, comparat amb el paper que tenia en un determinat moment. A això, hi contribueixen factors diversos.

En primer lloc, es va privilegiar una lectura d'Espriu com a poeta, i més específicament com a poeta patriòtic i civil, quan era un escriptor que tocava diversos gèneres i, dins la poesia, només era patriòtic i civil en un parell de llibres. De fet, era un excel·lent prosista abans de la guerra, que després de la guerra es va dedicar a publicar poesia, sobretot perquè les condicions d'edició durant la postguerra feien molt difícil de publi-

car prosa en continuïtat, com es veu en el cas de Manuel de Pedrolo.

Li van fer, a més, un mal servei els qui van intentar d'imposar-lo, i en part hi van reeixir, com a poeta nacional català i gran poeta de la llengua, després de la mort de Carles Riba, i com a candidat monogràfic al Nobel, perquè això era simplement una ofensa a Josep Carner i a J. V. Foix, que encara eren vius i publicaven. De més a més, les generacions noves, de primer pel costat de Gabriel Ferrater i després pel de Joan Brossa i dels poemes dels Llibres del Mall, anaven per un camí molt diferent. Ell se'n va adonar i va reaccionar amb molta intel·ligència i energia en el seu últim llibre de poesia important, *Setmana Santa*, el 1971, que en canvi no fou gaire apreciat pels espriuans habituals. Encara una mica més tard, en el recull *Les roques i el mar, el blau*, publicat l'any 1981, va demostrar la seva excel·lència com a prosista.

El menysteniment d'ara és injust, però en part és conseqüència, de la qual ell no té gens de culpa, d'haver estat objecte, els anys 60, d'una valoració en part extraliterària que no responia a les seves veritables característiques d'escriptor, que són de molta qualitat, però que no dibuixen el perfil que en aquell moment la crítica militant en va difondre.